

Reisverslag september 2008 Rwanda. Komera.

Komera is een plek voor leven en leren voor 50 kinderen met een gehoorstoornis, een verstandelijke handicap, of een ernstig trauma. Gerealiseerd door Silent Work, met hulp van diverse donoren.

De reis verloopt met een kleine vertraging in Nairobi volgens plan.

Vermoeid na een lange slapeloze nacht staan Jelske, een nieuw lid van ons Silent Work team, en ik op de luchthaven van Kigali. Het wachten op de bagage duurt zo lang, dat we bezorgd zijn over de aankomst.

Maar dan rollen toch de vier zware tassen en koffer over de band.

We worden hartelijk begroet door Pastor Murenzi, met wie wij al jaren samenwerken, door Patrick, de financiële man van Komera, Pastor Jean Paul met wie we samenwerken in de Busasamana en natuurlijk Julienne waar ik al sinds de genocide mee bevriend ben, en die u misschien kent van het boek "Sterren van Rwanda".

Eenmaal buiten in de Afrikaanse strakblauwe lucht vloeit mijn vermoeidheid uit mijn lijf. Ik ben in Afrika en dat is goed.

Na de lunch in een voor mij bekend restaurantje, vertrekken we naar Komera Mushubati.

Een rit van meer dan drie uur cirkelend rond de heuvels en het laatste stuk (ongeveer drie kwartier) over een slecht pad, soms niet meer dan een karrenspoor.

Uitgerust van de vermoeiende reis beginnen we de volgende morgen direct met een bespreking over allerlei praktische zaken, als financiën, problemen, wensen en verslag over de gang van zaken. Het is fijn samen te werken met Jelske die zich enorm goed heeft voorbereid op deze toch wel lastige klus. We werken ons een heel eind, met succes, door alle vragen van ons en die van Komera heen.

De volgende dag ga ik met Pastor Murenzi terug naar Kigali om Johan op te halen die een cursus zal geven aan dove volwassenen over hoe een eigen Rwandese gebarentaal voor doven op te zetten. Johan is zelf doof en expert op dat gebied.

Wij gebruiken de wachttijd om wat zaken in Kigali te regelen. Jelske blijft in Komera om kennis te maken met de medewerkers en de kinderen.

Zaterdag en zondag geven wij samen een (vervolg) cursus visualisatie voor dove kinderen en kinderen met een verstandelijke handicap en de ernstig getraumatiseerde kinderen. Het is fijn om met alle medewerkers, ook de bewakers, de koks en de schoonmakers te kijken hoe we met name de beeldverhalen kunnen toepassen om de kinderen van Komera meer duidelijkheid, meer inzicht en meer vertrouwen te geven. We werken de hele zaterdag hard. Ik zie hun belangstelling groeien en er komen steeds meer ideeën, vragen en voorstellen. We eten ter afsluiting gezamenlijk in een klaslokaal, wat onverwacht eindigt in traditionele zang en dans begeleid door ritmisch handgeklap van de medewerkers.

De volgende morgen starten we met het vragen naar reacties op de vorige dag en we vragen naar de problematiek van de kinderen waar ze mee werken. Aarzelend komen wat voorzichtige vragen over kinderen met een laag niveau. En dit wordt gevolgd door problemen over sexualiteit. Intieme zaken komen aan de orde, en ik vind het bewonderenswaardig dat er zoveel vertrouwen is dat men deze problemen durft aan te roeren. Ik heb het uitgebreid, helder en duidelijk besproken, Jelske heeft verschillende teams

samengesteld die gezamenlijk aan de slag gaan met de individuele problematiek, zodat alle medewerkers weten bij wie ze aan kunnen kloppen als zich problemen voordoen.

Er zal deze week hard gewerkt worden door Jelske en het team om de nodige praktische vaardigheid te krijgen om het visuele lesmateriaal te maken. Jelske is met haar kwaliteit als trainer een enorme aanvulling op onze mogelijkheden.

Ik heb er alle vertrouwen in dat er weer een goede stap gezet is, in de kennis en vaardigheden van het team.

Samen met de thuistraining wordt er nu voor ongeveer 50 kinderen gezorgd. En de wachtlijst groeit.

Grote vraag is er naar de beroepsopleiding voor Komera. Een aantal kinderen groeien uit het basisonderwijs. Ze worden groter en zijn aan de top van hun mogelijkheden. Leontia, de leidinggevende, een vrouw met veel kwaliteiten en een warm hart voor de kinderen, wil zich daarvoor inzetten. Zij is binnen de mogelijkheden van Komera begonnen met een klein groepje een training voor batikken op te zetten. Met het geld van een donor gekregen voor Komera kunnen wij een aanzet geven voor het aanschaffen van materiaal.

Ook zullen we proberen fondsen te werven om klasruimtes te bouwen voor de beroepsopleiding.

Ook voor de dovenklas is een wachtlijst. Komera is de enige mogelijkheid voor dove kinderen in de hele regio. In januari wordt gestart met basisonderwijs op twee niveaus.

Op maandag zijn de parlementsverkiezingen, die voor zover wij weten zonder incidenten verlopen.

Voor mijn vertrek naar Busasamana, waar ik een aantal andere projecten van Silent Work bezoek, staat een jonge vrouw voor de deur met een emmer in haar hand. Zij wil mij even spreken. Ik ken haar al jaren en wij hebben samen veel gepraat over haar trauma sinds de genocide. Zij was zo ernstig ziek, dat zij in overleg met de psychiater, zware medicijnen kreeg voorgeschreven, omdat het leven voor haar niet meer te verdragen was.

Onze gesprekken, geschreven en getekende gebeurtenissen over die vreselijke periode in het leven van de meeste Rwandezes waren enorm intensief. Het geeft een band tussen ons die niet te verbreken is.

En deze morgen staat zij op de stoep om mij te vertellen dat zij bijna beter is. De medicijnen zijn verminderd en ze krijgt stap voor stap meer vertrouwen in het leven. De blik in haar ogen is helder. Een dappere jonge vrouw die het leven weer aankan.

Na haar verhaal, overhandigt zij mij de emmer, met de woorden: 'een kado voor jou.'

Ik open de emmer en vind een.....KIP.

Deze kip die ik helaas niet mee kan nemen naar mijn andere thuis in Mauritanie, zal een speciaal plekje krijgen in Komera.

